

## Livet som diabetiker i den 'danske velfærdsstat'

**Emil Nørager Kruse, Sociolog.**

I 1996 fik jeg som 4-årig konstateret type 1 diabetes. Dengang var den almene viden om diabetes langt mere begrænset, end hvad den er i dag. Min mor var ude af den og kædede sygdommen sammen med dårlig ernæring, og dét der var værre. På børnehospitalet i Glostrup blev vi taget godt imod, og lægerne forsikrede os, at der i den nærmeste fremtid ville komme præparater, der ville gøre det endnu mere overskueligt at leve med diabetes. På trods af den lange ventetid er der i dag, 25 år senere, endelig mulighed for at få et glukoseapparat, der via en sensor på armen kan måle blodsukkeret automatisk, når man scanner den med sin smartphone. Det vil betyde, at jeg, såvel som mange andre diabetikere, ikke længere behøver at bekymre os om ustabile målinger, der ikke blot belaster vores organer, men også vores hverdag – for ikke at nævne de ømme og følelseløse fingrespidser, som jeg nu i et kvart århundrede har stukket over 100.000 gange. Til trods for forhåbningens glæde, har det vist sig at være en anstrengende sag, der i sidste ende udstiller danske kommuners manglende evne og vurdering til at tilbyde borgerne med diabetes de bedst mulige betingelser for at leve med en kronisk sygdom.

I 2020 fik jeg anbefalet præparatet FreeStyle Libre – den førnævnte sensor til blodsuktermåling – af min diabeteslæge på Steno Diabetes Center. Jeg skulle blot sende en ansøgning afsted til Københavns kommune. Tre uger efter blev min ansøgning afvist. Bevæggrunden var, at det ikke er gunstigt for samfundsøkonomien, da det vil betyde en difference på plus 2.000,- kr. årligt. Jeg klagede ved at gøre opmærksom på serviceloven, der påpeger, at kommunen skal yde støtte, når et hjælpemiddel i "væsentlig grad kan afhjælpe borgerens nedsatte funktionsevne". I stedet for at revurdere min ansøgning valgte Københavns kommune blot at se bort fra min forklaring og afvise min ansøgning igen, der herefter er endt hos ankestyrelsen. Sagen er nu den, at jeg ikke selv kan gøre noget for at få det præparat, som er anbefalet af alle læger og fagfolk, der beskæftiger sig med diabetes (*TV2 Østjylland*). FreeStyle Libre kan nemlig kun fås igennem de danske kommuner, og jeg har end ikke mulighed for at betale differencen selv. Samtidigt har en aktindsigt, foretaget af Diabetesforeningen, slået fast at kommunerne tildeler præparatet vilkårligt. Kommunerne i region hovedstaden har for eksempel givet bevilling til 60 % ansøgere siden 2017, mens 14 % ansøgere har fået bevilling i kommunerne i region Nordjylland (*Diabetesforeningen*). Jeg retter derfor henvendelse til de politikere, der har med sundhedsområdet at gøre og i særdeleshed til vores sundheds- og ældreminister, Magnus Heunicke, for at få svar på, hvorfor det danske velfærdssamfund skal behandle os med diabetes 1 på en måde, der forekommer usammenhængende og komplet vilkårlig?

Det skal naturligvis nævnes, at sagen allerede har fået opmærksomhed tidligere, da TV2 Østjylland i 2019 zoomede ind på problematikken. Her blev sundhedsordførere fra Folketinget (*SF, Venstre, Enhedslisten, DF*) adspurgt om deres holdninger til det nuværende system (*TV2 Øst*). De anerkendte problematikken ved det nuværende system og pegede på fordelene ved at tilbyde FreeStyle Libre til folk med diabetes 1. Det er nemlig ikke kun en fordel for den enkelte diabetiker, men også samfundsøkonomien på længere sigt. Præparatet vil give mulighed for at mindske de længerevarende følgevirkninger, som hospitalsvæsenet ville skulle tage sig af, såfremt ens blodsukker forbliver ustabil over længere tid. På daværende tidspunkt svarede Magnus Heunicke,

at han er tilfreds med, at de nye målere kun gives til folk med særlige behov. Yderligere fremhævede han, at tildelingen af FreeStyle Libre var et skridt i den rigtige retning, for at hjælpe de patienter, der ikke har så nemt ved at stikke sig selv i fingeren mange gange om dagen. Den sidste udtalelse er i særdeleshed tvetydig, da det i min ansøgning hos Københavns kommune åbenbart ikke var nok til at blive tildelt præparatet.

Mit opråb består derfor både i fremhæve den magteløshed, jeg selv har erfaret, såvel som den, jeg forestiller mig, mange andre diabetikere må opleve. Jeg er dybt forundret over, hvordan det kan lade sig hænde i et velfærdssamfund som det danske – at en anbefaling fra en læge først giver grund til opmuntring og håb, for derefter at blive til skuffelse hos kommunen. I sammenligning med Danmark skal det nævnes, at vores tyske naboer tilbyder FreeStyle Libre til alle diabetikere med en sundhedsforsikring. Det gør kun frustrationen og uforståenheden større, da vi i Danmark plejer at være stolte over den velfærdsmodel, vi over mange generationer har skabt.

Jeg håber derfor, at dette debatindlæg vil forøge opmærksomheden på et, måske for nogle, ubetydeligt emne, der i diabetikers hverdag betyder alverdens for at leve et godt liv. Forhåbentligt giver det også stof til eftertanke til de politikere, der varetager sundhedsområdet. Vi bliver nemlig nødt til at stille spørgsmålet, om det kan være rigtigt, at vi diabetikere, der lever i velfærds Danmark, skal stille os tilfredse med den rigide og arbitrære behandling, som kommunerne tilbyder os?

Kilder:

1. TV 2 Østjylland (23/10-2019). *Mille-Marie må selv skaffe diabetes-udstyr - risikerer at blive snydt på nettet*. (<https://www.tv2ostjylland.dk/ostjylland/mille-marie-ma-selv-skaffe-diabetes-udstyr-risikerer-blive-snydt-pa-nettet>)
2. Diabetesforeningen (18/10-2020). Ny undersøgelse fastslår: Store kommunale forskelle i tildeling af hjælpemiddel. (<https://diabetes.dk/nyheder/2020/ny-undersogelse-fastslar-store-kommunale-forskelle-i-tildeling-af-hjaelpemiddel>)